

Bruxelles, den 3.8.2020
COM(2020) 348 final

KOMMISSIONENS ÅRLIGE OVERSIGT

**over medlemsstaternes årlige aktivitetsrapporter om eksportkreditter som omhandlet i
forordning (EU) nr. 1233/2011**

DA

DA

1. Indledning:

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1233/2011 af 16. november 2011 om anvendelse af visse retningslinjer for offentligt støttede eksportkreditter og om ophævelse af Rådets afgørelse 2001/76/EF og 2001/77/EF¹ bestemmer i bilag I, at medlemsstaterne forelægger Kommissionen en årlig aktivitetsrapport for at øge gennemsigtigheden på EU-plan. Kommissionen er for sit vedkommende forpligtet til at udarbejde en årlig oversigt til Europa-Parlamentet på grundlag af disse oplysninger.

Nærværende årlige oversigt dækker kalenderåret 2017. Den vedrører eksportkredit som omhandlet i forordning (EU) nr. 1233/2011, dvs. "mellem- og langsigtede" transaktioner med en tilbagebetalingsperiode på 2 år eller derover. Oversigten dækker hverken kortvarige eksportkredittransaktioner² eller aktiviteter, som udføres af bestemte eksportkreditinstitutter (EKI'er) uden for eksportkreditområdet (f.eks. investeringsforsikring). Det skal også bemærkes, at funktionen som eksportkreditinstitut i visse medlemsstater varetages af et forsikringsselskab som en offentlig opgave. Det er kun sådanne virksomheders aktiviteter i den offentlige sektor, der er omfattet af denne oversigt.

Kommissionen har noteret sig den beslutning, som Europa-Parlamentet vedtog den 2. juli 2013, om den første rapport i henhold til forordning (EU) nr. 1233/2011³ og har især gjort medlemsstaterne opmærksomme på anbefalingerne i nævnte beslutning — såsom anbefalingen om, at Rådets Arbejdsgruppe om Eksportkreditter og Kommissionen konsulterer Tjenesten for EU's Optræden Udadtil om en videreudvikling af rapporteringsmetoden. I skrivende stund gennemgår medlemsstaterne en opdatering af rapporteringsmetoden.

2. Årlige aktivitetsrapporter for kalenderåret 2017:

Der er modtaget årlige aktivitetsrapporter fra følgende medlemsstater: Belgien, Bulgarien, Danmark, Finland, Det Forenede Kongerige, Frankrig, Italien, Kroatien, Luxembourg, Nederlandene, Polen, Portugal, Rumænien, Slovenien, Slovakiet, Spanien, Sverige, Tjekkiet, Tyskland, Ungarn og Østrig.

De resterende syv medlemsstater — Cypern, Estland, Grækenland, Irland, Letland, Litauen og Malta — havde ingen aktive eksportkreditprogrammer som omhandlet i forordning (EU) nr. 1233/2011 i rapporteringsperioden.

¹ EUT L 326 af 8.12.2011, s. 45.

² I sådanne tilfælde gælder Kommissionens meddelelse i henhold til artikel 93, stk. 1, i EF-traktaten om anvendelse af traktatens artikel 92 og 93 på kortfristet eksportkreditforsikring.

³ Europa-Parlamentets beslutning af 2. juli 2013 om den første årsrapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet om aktiviteterne i medlemsstaternes eksportkreditinstitutter (2012/2320(INI)).

3. Analyse af de årlige aktivitetsrapporter:

a) Almindelige og finansielle oplysninger:

De gældende regler (forordning (EU) nr. 1233/2011) fastsætter de generelle regler for eksportkredittransaktioner og -programmer. Selv om de fleste europæiske regeringer har oprettet et EKI, varierer omfanget og typen af eksportkreditprogrammerne samt den organisatoriske struktur i organet blandt medlemsstaterne.

I nogle medlemsstater er EKI'et en offentlig myndighed eller et organ. Som anført ovenfor udøves denne funktion i andre medlemsstater af et forsikringsselskab i henhold til et offentligt mandat og under offentligt tilsyn. Det er ikke ualmindeligt, at medlemsstater, som tilbyder forskellige kategorier af eksportkreditstøtte, har mere end et EKI (f.eks. et organ, der yder offentlig støtte i form af garantier eller forsikring for kommercielle lån, og et andet, der f.eks. udlåner direkte eller yder rentestøtte).

I 2017 havde 21 EU-medlemsstater eksportkreditprogrammer som omhandlet i forordning (EU) nr. 1233/2011. Disse programmer blev forvaltet af i alt 29 forskellige organer og offentlige tjenester.

Generelt udvider medlemsstaterne deres tilbud af eksportkreditprogrammer. For så vidt angår de typer eksportkreditstøtte, som de europæiske EKI'er yder, er den hyppigst forekommende form stadig "pure cover" (dvs. at eksporttransaktionen finansieres af en forretningsbank, som et EKI stiller en garanti eller forsikringsdækning for). Alle 21 medlemsstater, der ydede eksportkreditstøtte som omhandlet i forordning (EU) nr. 1233/2011, tilbød denne form for støtte i rapporteringsperioden. Langt de fleste medlemsstater tilbød også andre former for støtte, der er omfattet af forordning (EU) nr. 1233/2011, og som er omfattet af OECD's arrangement vedrørende retningslinjer for offentligt støttede eksportkreditter⁴, såsom direkte långivning eller finansiering (hvor finansieringen ydes direkte af EKI'et og ikke af en forretningsbank)⁵ eller refinansiering⁶. Flere årlige aktivitetsrapporter nævner desuden eksplicit projektf finansiering⁷, bunden bistand⁸ og/eller långivning til SMV'er⁹.

Generelt har en højere grad af overensstemmelse udviklet sig i de seneste år, idet OECD's arrangement vedrørende retningslinjer for offentligt støttede eksportkreditter har udviklet sig til at omfatte en bred vifte af emner. Følgende afvigelser bør dog tages i betragtning, da de gør det vanskeligt at fremlægge en fuldt udbygget sammenligning. For det første har medlemsstaterne — inden for de generelle former for eksportkreditstøtte jf. ovenfor — udviklet en række forskellige eksportkreditprogrammer. Selv om et bestemt produkt endvidere måtte være udbredt blandt flere EKI'er, er vilkårene og betingelserne ikke nødvendigvis de samme. For det andet afhænger virkningen af et eksportkreditprogram naturligvis også af den nationale økonomis sammensætning og den private finanssektors kapacitet.

⁴ OECD's arrangementet vedrørende retningslinjer for offentligt støttede eksportkreditter, som er indarbejdet i EU-retten, er gengivet i bilag II til forordningen.

⁵ Belgien, Danmark, Det Forenede Kongerige, Italien, Polen, Slovakiet, Spanien, Tjekkiet og Ungarn.

⁶ Slovakiet, Sverige og Ungarn.

⁷ Danmark, Italien, Nederlandene og Tyskland.

⁸ Danmark, Polen, Spanien, Ungarn og Østrig.

⁹ Bulgarien, Danmark og Rumænien.

Med disse forbehold giver tabellen nedenfor over den samlede nominelle risikoeksponering pr. 31. december 2017 i hvert fald en generel idé om omfanget af de største "pure cover" eksportkreditprogrammer.¹⁰

Offentlig støtte i form af "pure cover" i 2017 (mia. EUR)	
De største i EU set i forhold til den samlede nominelle risikoeksponering	
Tyskland	85,8
Frankrig	69,2
Sverige	34,8
Italien	25,6
Nederlandene	24,4

De europæiske EKI'er er som allerede nævnt ovenfor aktive på en lang række områder, som ikke hører under rapporteringsforpligtelsens anvendelsesområde i henhold til forordning (EU) nr. 1233/2011. Sidstnævnte omfatter hovedsagelig mellem- og langsigtede eksportkreditaktiviteter (defineret af OECD's arrangement vedrørende retningslinjer for offentligt støttede eksportkreditter). Mange europæiske EKI'er tilbyder imidlertid også produkter som f.eks. kortsigtede eksportkreditter, rembursgarantier, fabrikationsrisikogarantier og investeringsforsikringsprodukter. Det bør også bemærkes, at flere medlemsstater har udviklet sektorspecifikke eksportkreditprodukter, f.eks. til fremstilling af luftfartøjer, skibsbygning og jernbaneinfrastruktur. Det er nyttigt at have det in mente, når man vurderer EKI'ernes økonomiske rolle.

Detaljerede oplysninger kan findes i afsnit II og IV i det indberetningsskema, der anvendes til de årlige aktivitetsrapporter, og i de almindelige årlige rapporter, som flere medlemsstater direkte henviser til.

De årlige aktivitetsrapporter indeholder overordnet set relevante finansielle oplysninger om eksportkreditprogrammer i 2017. Det skal imidlertid understreges, at disse rapporter i henhold til forordning (EU) nr. 1233/2011 udarbejdes i overensstemmelse med den pågældende medlemsstats nationale lovgivning. Dette medfører, at der er visse forskelle ved fremstillingerne. Kommissionen har ingen særlige bemærkninger til de finansielle aspekter ved de årlige aktivitetsrapporter¹¹.

b) Behandling af "miljørisici, der kan indebære andre relevante risici":

I henhold til punkt 2 i bilag I til forordning (EU) nr. 1233/2011 skal medlemsstaterne i den årlige aktivitetsrapport beskrive *"hvordan der i den offentligt støttede*

¹⁰ Det skal bemærkes, at Det Forenede Kongerige også angav en samlet nominel risikoeksponering på 23,1 mia. GBP pr. 31. marts 2018.

¹¹ I henhold til punkt 1 i bilag I gennemføres den nuværende rapporteringsproces med forbehold af de beføjelser, der er tillagt de institutioner i medlemsstaterne, der fører tilsyn med de nationale eksportkreditprogrammer.

eksportkreditvirksomhed, som deres eksportkreditinstitutter udøver, tages hensyn til miljømæssige risici, der kan indebære andre relevante risici".

EKI'er vurderer fortsat miljørisici, og medlemsstaterne har videreudviklet interne procedurer til evaluering af de foreliggende risici. Hvis de relevante risici anses for at være uacceptable eller uforholdsmæssigt store, ydes der ikke dækning.¹² Hvis risiciene anses for at være acceptable, er eksportkreditstøtte typisk betinget og afhængig af begrænsningsforanstaltninger og overholdelse af visse standarder.¹³ Konvergerende praksis demonstreres eksempelvis gennem anvendelsen af forskellige vurderingsprocedurer afhængigt af typen og kategorien af de transaktioner, som eksplicit er beskrevet af nogle medlemsstater.¹⁴

I punkt 2 i bilag I nævnes både miljømæssige risici og "andre relevante risici". Som i de foregående år har medlemsstaterne generelt set fortsat fortolket miljømæssige og dermed forbundne risici bredt.

Transaktioner vurderes ikke blot ud fra miljøhensyn, men også mange andre hensyn. For eksempel henviser flere medlemsstater udtrykkeligt til sociale virkninger¹⁵ og menneskerettigheder¹⁶. Disse risici kan vurderes af uafhængige eksterne eksperter¹⁷ eller, som det i stigende omfang er tilfældet, af dedikerede specialister inden for hvert enkelt EKI¹⁸.

Desuden henviser næsten alle medlemsstater især til de procedurer, der er beskrevet i OECD's henstilling om fælles tilgange for offentligt støttede eksportkreditter og miljømæssig og social forsvarlighed ("fælles tilgange"), som har opnået accept og normativ indvirkning selv uden for OECD's medlemslande.

Mange medlemsstater oplyser, at de anvender de fælles tilgange bredere end de anbefalede rammer for at sikre en øget kontrol over en endnu større del af transaktionerne.¹⁹ Medlemsstaterne går også videre end de fælles tilgange og anvender andre internationale standarder i tilgift til de fælles tilgange som benchmark. Disse standarder omfatter Verdensbankens beskyttelsesforanstaltninger²⁰, FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder²¹, principperne i FN's Global Compact-initiativ²², Den Internationale Arbejdsorganisations erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdspladsen²³, Ækvatorprincipperne²⁴, Den Internationale Finansieringsinstitutions standarder om miljø og sociale resultater²⁵ og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder.²⁶ En anden nylig tendens er integrationen af klimainitiativer i denne kontekst,

¹² F.eks. Belgien, Luxembourg, Portugal, Tyskland, Ungarn og Østrig.

¹³ F.eks. Belgien, Danmark, Frankrig, Luxembourg, Polen, Portugal, Rumænien, Slovakiet, Slovenien og Ungarn.

¹⁴ F.eks. Belgien, Danmark, Slovakiet og Tyskland.

¹⁵ Belgien, Danmark, Finland, Frankrig, Nederlandene, Polen, Slovakiet, Slovenien, Spanien, Sverige, Tjekkiet og Tyskland.

¹⁶ Det Forenede Kongerige, Sverige, Tyskland og Østrig.

¹⁷ F.eks. Slovakiet og Tjekkiet.

¹⁸ F.eks. Belgien.

¹⁹ Italien, Nederlandene, Spanien og Tyskland.

²⁰ Slovakiet.

²¹ Danmark, Finland, Sverige og Tyskland.

²² Sverige.

²³ Finland og Nederlandene.

²⁴ Det Forenede Kongerige.

²⁵ Nederlandene og Slovakiet.

²⁶ Sverige.

herunder henvisning til FN's rammekonvention om klimaændringer.²⁷ Endelig har nogle medlemsstater også nævnt deres vedvarende engagement i forbedringen og udviklingen af eksisterende discipliner. Finland har eksempelvis nævnt sin deltagelse i tværgående arbejdsgrupper mellem EKI'er, der arbejder for fælles tilgange til miljømæssige og sociale spørgsmål, samt en bredere international indsats for at skabe fælles regler til sikring af lige vilkår.

c) Andre oplysninger i de årlige aktivitetsrapporter

Ud over de oplysninger, der allerede fremgår af afsnit 3a) og b) ovenfor, viser de 21 årlige aktivitetsrapporter også, at medlemsstaterne har udviklet eksportkreditpolitikker, der mere generelt vedrører miljøet, bekæmpelse af bestikkelse og bæredygtig långivning til lavindkomstlande. De tre relevante OECD-henstillinger²⁸ spiller en vigtig — men ikke altafgørende — rolle. Også medlemsstater, der ikke er OECD-medlemmer, anvender disse instrumenter eller agter at gøre det. Bulgarien anvender eksempelvis OECD's henstilling om bestikkelse. Mange medlemsstater anfører i særdeleshed, at de "fælles tilgange" anvendes ud over det anvendelsesområde, som OECD har fastlagt.²⁹ Desuden tager medlemsstaternes politikker udgangspunkt i internationale standarder³⁰ og den bredere gældende EU-ret. Henvisninger til EU's "mål", "standarder" og "retningslinjer" vidner om, at der tages hensyn til bløde såvel som hårde lovgivningsinstrumenter, og at lovens ånd er lige så vigtig som lovens bogstav.

Medlemsstaterne nævner endvidere i stigende grad yderligere politiske mål eller overvejelser, som supplerer dem, der er fastsat i de fælles tilgange. Eksempler omfatter social bæredygtighed³¹ og forhindring af skatteunddragelse.³² I flere tilfælde har EKI'erne selv udviklet relevante instrumenter. Et eksempel herpå ville være en politik om virksomhedernes sociale ansvar,³³ hvilket typisk ikke blot indebærer interne bestræbelser, men også en tæt dialog med EKI'ets klienter.³⁴

For så vidt angår miljøbeskyttelse lægger nye tendenser vægt på bæredygtighed³⁵ og emissionsreduktion³⁶. Som i de foregående rapporteringsrunder understreger mange medlemsstater den særlige betydning af menneskerettigheder. Næsten alle rapporter afspejler fortsat støtte til udviklingen af en menneskerettighedsdimension under de nye fælles tilgange.

Generelt set har medlemsstaternes politikker vedrørende EKI'er haft tendens til at konvergere. Et eksempel herpå findes i foranstaltningerne til bekæmpelse af bestikkelse. Mange medlemsstater kræver en underskrevet erklæring om ikke-bestikkelse fra de involverede parter og angiver udtrykkeligt, at dækningen automatisk gøres ugyldig ved forekomsten af

²⁷ Finland.

²⁸ 1. OECD's henstilling om fælles tilgange for offentligt støttede eksportkreditter og miljømæssig og social forsvarlighed (også kaldet "*fælles tilgange*"). 2. OECD's henstilling om bestikkelse og offentligt støttede eksportkreditter. 3. Principper og retningslinjer for at fremme bæredygtig udlånspraksis for officielle eksportkreditter til lavindkomstlande.

²⁹ Frankrig, Italien, Nederlandene, Slovakiet, Sverige og Tyskland.

³⁰ For yderligere oplysninger se listen ovenfor i afsnit 3b).

³¹ Danmark, Rumænien, Slovakiet, Spanien og Tyskland.

³² Sverige.

³³ Italien, Nederlandene, Slovenien og Sverige.

³⁴ F.eks. Belgien.

³⁵ F.eks. Italien, Polen, Rumænien, Spanien og Tjekkiet.

³⁶ Belgien og Danmark.

bestikkelse.³⁷ Et stigende antal medlemsstater nævner også vigtigheden af at overvåge³⁸ og opfordrer aktivt banker og eksportører til at udvikle deres egne foranstaltninger til bekæmpelse af bestikkelse.³⁹

Foruden overholdelse af de fælles tilgange har mange medlemsstater udviklet deres egne specifikke værktøjer til bekæmpelse af bestikkelse og korrupion, såsom whistleblowing-foranstaltninger.⁴⁰ Foranstaltninger til bekæmpelse af hvidvaskning af penge nævnes fortsat som en prioritet⁴¹ sammen med forebyggelse af finansiering af terrorisme.⁴²

Konvergens demonstreres ligeledes gennem den nøje overholdelse af kravene fra Verdensbanken og Den Internationale Valutafond, som mange medlemsstater henviser til med henblik på bæredygtig udlånspraksis for lavindkomstlande.⁴³

Medlemsstaterne vil også påtage sig at sikre, at EKI'er opererer så gennemsigtigt som muligt under hensyntagen til den fortrolighed, der kan være nødvendig til kommercielle transaktioner. Flere medlemsstater er særligt opmærksomme på dette spørgsmål i de årlige aktivitetsrapporter for 2017.⁴⁴

Medlemsstaterne synes på grundlag af deres rapportering at have integreret OECD's fælles tilgange i deres eksportkreditpolitikker. Som den brede vifte af indbefattede overvejelser endvidere demonstrerer ovenfor, bliver de fælles tilgange ofte set som en minimumsstandard. På mange områder anvender medlemsstaterne deres egne supplerende foranstaltninger for at sikre, at eksportkreditstøtte kun er tilgængelig for transaktioner, der overholder et stringent sæt af standarder, som spænder fra miljømæssige til sociale aspekter.

d) EKI'ernes overholdelse af EU's mål og forpligtelser:

For at øge gennemsigtigheden på EU-niveau er medlemsstaterne i henhold til forordning (EU) nr. 1233/2011 forpligtet til at fremsende Kommissionen en årlig aktivitetsrapport, som er en rapport i overensstemmelse med de nationale lovgivningsrammer om visse finansielle og operationelle oplysninger om deres eksportkreditvirksomhed, og som også indeholder oplysninger om, hvordan miljømæssige risici håndteres.

Det fastslås i bilag I, punkt 3, at "*Kommissionen udarbejder en årlig oversigt til Europa-Parlamentet på grundlag af disse oplysninger, herunder en vurdering af eksportkreditinstitutternes overholdelse af Unionens mål og forpligtelser*".

Traktaten om Den Europæiske Union (TEU) indeholder en liste over de generelle mål i artikel 3⁴⁵ og principperne og målene for Unionens optræden udadtil i artikel 21.

³⁷ F.eks. Bulgarien, Danmark, Frankrig, Luxembourg, Portugal, Rumænien og Tyskland.

³⁸ Belgien, Det Forenede Kongerige og Italien.

³⁹ Belgien, Danmark og Tyskland.

⁴⁰ Slovakiet og Sverige.

⁴¹ Sverige.

⁴² Sverige.

⁴³ F.eks. Italien, Nederlandene og Ungarn.

⁴⁴ Belgien, Danmark, Slovakiet, Sverige og Østrig.

⁴⁵ Ifølge artikel 3, stk. 5, i TEU bidrager Unionen i sine forbindelser med den øvrige verden bl.a. til "[...] bæredygtig udvikling af jorden, solidaritet og gensidig respekt folkene imellem, fri og fair handel, udryddelse af fattigdom og beskyttelse af menneskerettighederne, især børns rettigheder, samt nøje overholdelse og udvikling af folkeretten, herunder overholdelse af principperne i De Forenede Nationers pagt".

For så vidt angår EU's fælles handelspolitik, henvises der til principperne og målene for Unionens optræden udadtil i artikel 206 og i artikel 207, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Alle de rapporterende medlemsstater fremlægger dokumentation for, at de har indført politikker i forbindelse med forvaltningen af deres eksportkreditprogrammer, der er i overensstemmelse med EU's mål. De specifikke politiske henstillinger for eksportkredit er udarbejdet i OECD — den eneste internationale organisation, som hidtil har udviklet særlige regler på dette politikområde — og er i almindelig brug, og i de fleste tilfælde er medlemsstaternes aktiviteter mere vidtgående.

For at gøre Kommissionen bedre i stand til at foretage en yderligere vurdering af medlemsstaternes aktiviteter har Kommissionen i samarbejde med Tjenesten for EU's Optræden Udadtil og i samråd med flere interessenter foreslået medlemsstaterne at udvide omfanget og detaljeringsgraden af de oplysninger, der skal medtages i de årlige aktivitetsrapporter. En revideret og udvidet model for rapporteringen drøftes i øjeblikket med medlemsstaterne.

Europa-Parlamentet har opfordret Kommissionen til at fremsætte en erklæring om, hvorvidt medlemsstaterne overholder EU's mål og forpligtelser. Europa-Kommissionen har udarbejdet sin årlige oversigt i overensstemmelse med bilag I. Kommissionens revision er som sådan baseret på de årlige aktivitetsrapporter, som medlemsstaterne har indsendt, og kan ikke betragtes som endelige. Ikke desto mindre mener Kommissionen, at oplysningerne i de årlige aktivitetsrapporter indeholder stærke beviser for, at EKI'erne er i overensstemmelse med artikel 3 og 21 i TEU, og at de ikke indeholder beviser for nogen medlemsstats manglende overholdelse. De europæiske institutioner kan naturligvis i fællesskab ønske at opstille mere ambitiøse politiske mål. Kommissionen er klar til at fremme en interinstitutionel dialog på dette område, men skal i mellemtiden foretage sin vurdering i henhold til punkt 3 i bilag I.

For så vidt angår overholdelse af internationale forpligtelser og forpligtelserne i EU's konkurrencelovgivning, har der ikke været tilfælde af tvister i WTO-regi, som involverede europæiske eksportkreditprogrammer i rapporteringsperioden. I 2017 modtog Europa-Kommissionen ingen klager over potentielle overtrædelser af den EU-lovgivning, der vedrører eksportkreditinstitutter.